

Затверджую:
Генеральний директор
Товариства з додатковою відповіальністю
Страхова компанія "Альфа-Гарант"

Т.В.Соніна

„26” вересня 2006 р.

ПРАВИЛА

добровільного страхування цивільної відповіальності
власників наземних транспортних засобів
(включаючи відповіальність перевізника)

№ 12

м. Київ – 2006 р.

ЗМІСТ

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ.....	3
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.....	4
3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ ТА СТРАХОВІ РИЗИКИ	4
4. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, СТРОК ДІЇ, УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	4
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	6
6. СТРАХОВА СУМА. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ. ФРАНШИЗА.....	8
7. СТРОК І МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	9
8. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	9
9. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	10
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.....	12
11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.....	12
12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	13
13. ПІДСТАВИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	17
14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	17
15. ДОДАТКОВІ УМОВИ.....	17
ДОДАТОК 1 Страхові тарифи по добровільному страхуванню цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів	18

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Терміни, що використовуються в Правилах:

Власники транспортних засобів – юридичні та фізичні особи, які відповідно до законів України є власниками або законними володільцями (користувачами) наземних транспортних засобів на підставі права власності, права господарського відання, оперативного управління, на основі договору оренди, довіреності або правомірно експлуатують транспортний засіб на інших законних підставах.

Договір страхування - письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання в разі настання страхового випадку відшкодувати завдані Страхувальником збитки в межах страхової суми третім особам, Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі в визначені терміни і виконувати інші умови договору.

Дорожньо-транспортна пригода (ДТП) - подія, що сталася під час руху або стоянки транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдані матеріальні збитки.

Забезпечений транспортний засіб – наземний транспортний засіб, зазначений у чинному договорі добровільного страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів, або, залежно від умов договору добровільного страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів, який на законних підставах експлуатується особою, цивільно-правова відповідальність якої застрахована.

Наземні транспортні засоби – це пристрой, призначений для перевезення людей та/або вантажу, а також встановленого на ньому спеціального обладнання чи механізмів, які підлягають державній реєстрації та обліку в органах Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України та/або допущені до дорожнього руху, а також ввезені на митну територію України для тимчасового користування, зареєстровані в інших країнах.

Особи, відповідальність яких застрахована - визначені в договорі добровільного страхування цивільної відповідальності особи, цивільно-правова відповідальність яких застрахована згідно з цим договором, або, залежно від умов договору добровільного страхування цивільної відповідальності, будь-які особи, які експлуатують забезпечений транспортний засіб.

Потерпілі треті особи – юридичні та фізичні особи, життю, здоров'ю та/або майну яких внаслідок ДТП транспортним засобом заподіяна шкода, цивільно-правову відповідальність за яку несе власник цього транспортного засобу.

Ліміт відповідальності - грошова сума, в межах якої Страховик зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування.

Сторони – Страховик та Страхувальник при сумісному вживанні в тексті цих Правил.

Страхове відшкодування - грошова сума, в межах встановлених договором страхування лімітів відповідальності, яку Страховик відповідно до умов договору страхування повинен виплатити третій особі у разі заподіяння шкоди її життю, здоров'ю та/або майну внаслідок дорожньо-транспортної пригоди.

Страховий платеж - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з договором страхування.

Страховик - Товариство з додатковою відповідальністю Страхова компанія „Альфа-Гарант”, від імені які укладається договір (договори) добровільного страхування цивільні відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Страхувальники – юридичні особи та дієздатні громадяни, що уклали із страховиками договори добровільного страхування цивільної відповідальності за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю, майну третіх осіб під час експлуатації наземного транспортного засобу.

Шкода – збитки (шкода), які завдані життю, здоров'ю, майну потерпілих третіх осіб внаслідок ДТП.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила добровільного страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (включаючи відповідальність перевізника) (надалі - Правила) розроблені відповідно до Закону України "Про страхування" та інших нормативних документів чинного законодавства України.

1.2. Страховик на підставі цих Правил і відповідно до чинного законодавства укладає договори добровільного страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів (далі – договір страхування) зі Страхувальниками.

1.3. Договір страхування має бути оформленний у письмовій формі. Факт укладання договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою договору страхування.

2. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ

2.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з відшкодуванням особою, цивільна відповідальність якої застрахована, шкоди, заподіяної життю, здоров'ю, майну потерпілих третіх осіб внаслідок експлуатації забезпеченого транспортного засобу.

3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ ТА СТРАХОВІ РИЗИКИ

3.1. Страховий випадок - подія, передбачена договором страхування, яка відбулась і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування потерпілим третім особам.

За цими Правилами Страховим випадком є подія, внаслідок якої заподіяна шкода потерпілим третім особам під час ДТП, яка сталася за участю забезпеченого транспортного засобу і внаслідок якої настає цивільна відповідальність особи, відповідальність якої застрахована за договором страхування.

3.2. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

За цими Правилами страховий ризик - це зазначена в договорі страхування подія (група подій), на випадок якої (яких) проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, наслідком якої є заподіяння шкоди життю, здоров'ю та/або майну потерпілих третіх осіб, цивільну відповідальність за заподіяння якої несе Страхувальник.

3.3. Відповідно до цих Правил Страховик виплачує страхове відшкодування за нанесену третім особам шкоду, що визнана Страхувальником у добровільному порядку за попередньою згодою Страховика або встановлена рішенням суду, що набуло чинності.

3.4. При настанні страхового випадку Страховик в межах страхової суми (встановлених лімітів відповідальності) відшкодовує шкоду, яка була заподіяна у результаті дорожньо-транспортної пригоди життю, здоров'ю та/або майну третьої особи.

3.5. Відшкодуванню також може підлягати моральна шкода, пов'язана з фізичним болем та стражданнями, яких потерпіла третя особа зазнала у зв'язку з каліцитом або іншим ушкодженням здоров'я неї самої, членів її сім'ї чи близьких родичів, внаслідок страхового випадку, якщо це передбачено договором страхування.

4. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ, СТРОК ДІЇ, УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

4.1. Для укладання договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву, за формою, яка встановлена Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування. Заява повинна містити всі необхідні, на думку Страховика, відомості про об'єкт, що заявляється на страхування, і підписана Страхувальником.

4.2. Подання заяви на страхування не зобов'язує жодну із сторін укласти договір страхування.

У разі укладання договору страхування, всі відомості щодо об'єкту страхування,

які зазначені в заявлі на страхування, формують основні дані укладеного договору. Страхувальник несе відповідальність за достовірність наданих даних.

4.3. При укладанні договору страхування Страхувальник зобов'язаний сповістити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають суттєве значення для визначення ступеня страхового ризику, а також письмово дати відповіді на усі поставлені йому Страховиком запитання з метою визначення ступеня ризику. Якщо після укладання договору страхування буде встановлено, що Страхувальник повідомив свідомо невірні відомості, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

4.4. На підставі даних, отриманих від Страхувальника, Страховик приймає рішення про укладання договору страхування. Договір страхування укладається шляхом його підписання сторонами.

4.5. Договір страхування може бути укладений трьох типів:

4.5.1. I ТИП: страхування відповідальності за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю, майну третіх осіб внаслідок експлуатації транспортного засобу, визначеного в договорі страхування, будь-якою особою, яка експлуатує його на законних підставах.

4.5.2. II ТИП: страхування відповідальності за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю, майну третіх осіб внаслідок експлуатації будь-якого транспортного засобу або одного з транспортних засобів, зазначених у договорі, особою, вказаною в договорі страхування.

Договір страхування II типу може бути укладений тільки з Страхувальником – фізичною особою.

4.5.3. III ТИП: страхування відповідальності за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю, майну третіх осіб внаслідок експлуатації транспортного засобу, визначеного в договорі страхування, особою, вказаною в договорі страхування, або однією з осіб, зазначених у договорі.

4.6. Договором страхування може бути передбачене обмеження по кількості страхових випадків, за якими Страховик здійснює виплату страхових відшкодувань.

4.7. У випадку втрати оригіналу договору страхування в період його дії Страховик видає Страхувальнику дублікат.

4.8. Договір страхування набуває чинності з моменту сплати страхового платежу (його першої частини) в повному обсязі, якщо інше не передбачено договором страхування.

Моментом сплати страхового платежу вважається:

- за безготівковим розрахунком – день надходження грошових коштів на рахунок Страховика;
- за готівковим розрахунком – день сплати готівкою в касу Страховика, або представнику Страховика, вказаний у прибутковому ордері.

4.9. Дія договору страхування закінчується о 24-00 годині дати, визначеної в договорі страхування як дата закінчення дії договору страхування, якщо інше не передбачене договором страхування.

4.10. Строк дії договору страхування встановлюється за згодою сторін і зазначається в договорі страхування.

4.11. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

- закінчення строку дії договору страхування;
- виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
- несплати Страхувальником страхового платежу у встановлені договором строки. При цьому договір вважається досрочно припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платеж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами договору страхування;
- ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті страхувальника-громадянина чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених ст. 22, 23 і 24 Закону України „Про страхування”;

- ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
- прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;
- виходу транспортного засобу з володіння Страхувальника проти його волі або знищенню транспортного засобу;
- у інших випадках, передбачених чинним законодавством України або договором страхування.

4.12. Дію договору страхування також може бути припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування.

Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, ніж за 30 (тридцять) днів до дати припинення договору, якщо інше ним не передбачено.

4.13. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії договору, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страховогого тарифу, та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальному сплачений ним страховий платіж повністю.

4.14. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страховика Страхувальному повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальним умов договору страхування, то Страховик повертає Страхувальному страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страховогого тарифу та виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

Якщо забезпечений транспортний засіб відчужується і Страхувальник не подав заяву про припинення договору страхування, договір припиняється з дня відчуження такого транспортного засобу.

4.15. При сплаті коштів готівкою повернення проводиться в готіковій формі, при сплаті страхових платежів в безготіковій формі повернення страхового платежу проводиться в безготіковій формі.

4.16. За згодою сторін деякі окремі положення цих Правил можуть не діяти в конкретному договорі страхування, що відповідно зазначається в такому договорі страхування.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ I ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. До страхових випадків не відносяться і страхове відшкодування не виплачується, якщо шкода, завдана потерпілим третім особам, пов'язана з подією, що:

5.1.1. Мала місце до початку дії договору страхування чи після його закінчення.

5.1.2. Відбулася поза вказаною в договорі страхування територією дії страхування.

5.1.3. Спричинена навмисними діями, наміром або грубою необережністю Страхувальника або особами, за яких Страхувальник відповідно до чинного законодавства України несе відповідальність.

Для цих Правил страхування під умисними діями слід розуміти дії (бездіяльність), коли особа, яка їх вчиняла, усвідомлювала протиправний характер своїх дій чи бездіяльності, передбачала їх шкідливі наслідки і бажала їх або свідомо допускала настання цих наслідків.

Для цих Правил страхування під грубою необережністю слід розуміти необережність, коли особа, яка її допускала, передбачала можливість настання шкідливих наслідків своєї дії чи бездіяльності, але легковажно розраховувала на їх відвернення або не передбачала можливості настання таких наслідків, хоч повинна була і могла їх передбачити.

5.1.4. Викликана обставинами, про які Страхувальник знову або повинен був знати, але не вжив усіх залежних від нього заходів для запобігання страховогого випадку.

5.2. Страховик не відшкодовує шкоду, заподіяну:

5.2.1. При експлуатації забезпеченого транспортного засобу за спричинення якої не виникає цивільної відповідальності відповідно до чинного законодавства України.

5.2.2. Забезпеченному транспортному засобу, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду.

5.2.3. Життю та здоров'ю пасажирів, які знаходилися у забезпеченному транспортному засобі, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду, та які є застрахованими відповідно до пункту 6 статті 7 Закону України „Про страхування” (обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті).

5.2.4. Майну, яке знаходилось у забезпеченному транспортному засобі, який спричинив дорожньо-транспортну пригоду.

5.2.5. У разі використання забезпеченого транспортного засобу під час навчальної поїздки чи для участі в офіційних змаганнях.

5.3. Відшкодуванню не підлягає:

5.3.1. Шкода, яка пряму чи опосередковано викликана або настанило якої сприяли іонізуюча радіація, викликане довільним ядерним паливом радіоактивне отруєння, радіоактивна, токсична, вибухова або інша небезпечна властивість довільної ядерної сполуки або її ядерного компонента.

5.3.2. Шкода, пов'язана із втратою товарного вигляду транспортного засобу.

5.3.3. Шкода, заподіяна пошкодженням або знищеннем внаслідок дорожньо-транспортної пригоди антикварних речей, виробів з коштовних металів, коштовного та напівкоштовного каміння, біжутерії, предметів релігійного культу, картин, рукописів, грошових знаків, цінних паперів, документів, філателістичних, нумізматичних та інших колекцій тощо.

5.3.4. Шкода, заподіяна в результаті дорожньо-транспортної пригоди, якщо вона відбулась внаслідок масових заворушень і групових порушень громадського порядку, військових конфліктів, терористичних актів, стихійного лиха, вибуху боеприпасів, пожежі транспортного засобу, не пов'язаної з цією пригодою.

5.4. Договором страхування, укладеним на підставі цих Правил не покривається відповідальність Страхувальника (водія забезпеченого транспортного засобу) за шкоду, заподіяну третім особам, що виникла внаслідок дорожньо-транспортної пригоди:

5.4.1. Якщо Страхувальник (водій забезпеченого транспортного засобу) керував транспортним засобом у стані сп'яніння під впливом алкоголю, наркотичних, токсичних речовин або лікарських препаратів, що викликають седативний ефект;

5.4.2. Якщо Страхувальник (водій забезпеченого транспортного засобу) керував транспортним засобом без права на керування транспортним засобом відповідної категорії;

5.4.3. Якщо Страхувальник (водій забезпеченого транспортного засобу) після дорожньо-транспортної пригоди самовільно залишив місце пригоди чи ухилився від проведення в установленому порядку перевірки щодо стану алкогольного сп'яніння, наркотичних чи інших одурманюючих речовин, або спожив ці речовини після дорожньо-транспортної пригоди до відповідної перевірки;

5.4.4. Якщо дорожньо-транспортна пригода визнана в установленому порядку наслідком невідповідності технічного стану та/або обладнання транспортного засобу існуючим вимогам Правил дорожнього руху.

5.5. Не підлягають відшкодуванню:

- штраф, пеня та інші види стягнень;
- витрати з відшкодування моральної шкоди, крім витрат з відшкодування фізичного болю та страждань, яких фізична особа зазнала у зв'язку з каліцитом або іншим ушкодженням здоров'я, членів її сім'ї чи близьких родичів, внаслідок страховогого випадку, якщо це передбачено договором страхування;

- шкода, завдана навколошньому природному середовищу.

5.6. При укладанні договору страхування, в ньому можуть передбачатись інші виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству України та цим Правилам.

5.7. Виключення із числа перелічених у п.п. 5.1. - 5.4. цих Правил можуть бути скасовані за особливих умов, передбачених договором страхування.

6. СТРАХОВА СУМА. СТРАХОВІ ТАРИФИ.

СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ. ФРАНШИЗА

6.1. Розмір страхової суми визначається за взаємною згодою між Страховиком і Страхувальником.

6.2. У договорі страхування можуть бути встановлені ліміти відповідальності по кожному страховому випадку, на одну потерпілу третю особу, по видам шкоди, заподіяної:

- життю, здоров'ю третіх осіб;
- майну третіх осіб.

6.3. Страховик за укладеним договором страхування несе відповідальність в межах страхових сум (лімітів відповідальності), які зазначені в договорі страхування, незалежно від кількості осіб, яким було заподіяно шкоду, кількості заявлених вимог у зв'язку із заподіянням шкоди.

6.4. Страхувальник зобов'язаний внести Страховику страховий платіж в якості плати за страхування. Страховий платіж визначається згідно зі страховим тарифом, шляхом множення страхової суми на страховий тариф, при цьому розмір страхового тарифу встановлюється у договорі страхування залежно від об'єкту страхування, страхових сум, розміру франшизи, строку страхування та інших чинників від яких залежить ступінь страхового ризику.

6.5. Страховий тариф встановлюється у відсотках від страхової суми. Базові страхові тарифи, що застосовуються за цими Правилами, зазначені в Додатку 1 до цих Правил.

6.7. У разі необхідності страхування може проводитись на термін менше одного року, при цьому річний страховий тариф коригується шляхом множення на відповідний коефіцієнт короткостроковості, зазначений в Додатку 1 до цих Правил.

6.8. Страховий платіж може бути сплачений готівкою в касу Страховика або безготівковим перерахуванням на поточний рахунок Страховика (його представника).

6.9. Страхувальники - резиденти згідно з укладеним договором страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник - нерезидент - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

6.10. Зазначений в договорі страхування страховий платіж за узгодженням сторін може сплачуватися одноразово або частинами. Конкретні умови та строки сплати страхового платежу встановлюються договором страхування. Договір страхування набирає чинності за умови сплати Страхувальником страхового платежу або першої його частини в строки, зазначені в договорі страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

6.11. У разі сплати страхового платежу (або його частини) в строки, зазначені в договорі страхування, але не в повному обсязі, Страховик несе відповідальність за договором страхування пропорційно відношенню фактично сплаченої частини страхового платежу до нарахованого страхового платежу (його частини) за договором страхування, та відповідно при здійсненні виплати страхового відшкодування у разі настання страхового випадку Страховик утримує частку страхового відшкодування у розмірі несплаченого страхового платежу в рахунок сплати несплачених Страхувальником частин страхового платежу за період дії договору страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

6.12. У разі несплати Страхувальником другої або наступних частин страхового платежу у встановлені договором строки, Страховик не несе відповідальність за своїми

зобов'язаннями в межах договору страхування з 00 годин дня, зазначеного в договорі страхування як дата сплати чергового страховогого платежу, якщо інше не передбачене договором страхування.

Відповіальність Страховика за договором страхування може бути поновлена, якщо її було зупинено внаслідок невчасної сплати Страхувальником чергової частини страховогого платежу, шляхом сплати Страхувальником відповідної частини страховогого платежу протягом 10 (десяти) календарних днів від дня, зазначеного в договорі страхування як дата сплати чергового страховогого платежу, якщо інше не передбачене договором страхування.

При цьому відповіальність Страховика поновлюється з 00 годин дня, наступного за днем зарахування відповідної частини страховогого платежу на рахунок або внесення в касу Страховика, якщо інше не передбачено договором страхування. Строк дії договору страхування при цьому не подовжується.

У разі несплати Страхувальником чергової частини страховогого платежу протягом 10 (десяти) календарних днів від дня, зазначеного в договорі страхування як дата сплати чергового страховогого платежу, дія договору страхування припиняється з 00 годин дня, наступного за останнім днем оплаченого періоду страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

6.13. Договором страхування може бути передбачена безумовна та/або умовна франшиза, вид і розмір якої визначається за згодою сторін у відсотках від страхової суми або в абсолютній грошовій величині.

Франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування.

При безумовній франшизі - розмір франшизи в усіх випадках вираховується під час розрахунку страховогого відшкодування з розміру страховогого відшкодування належному до сплати Страхувальнику.

При умовній франшизі Страховик звільняється від відповіальності за збиток, що не перевищує розмір встановленої франшизи, і відшкодовує збиток цілком, якщо його розмір перевищує встановлену франшизу.

6.14. Якщо протягом строку дії договору страхування мали місце кілька страхових випадків, розмір франшизи вираховується при розрахунку страховогого відшкодування за кожним та будь-яким випадком, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

7. СТРОК І МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Строк дії договору страхування встановлюється за згодою Страхувальника і Страховика на строк не менше ніж 15 днів та не більше одного року. За бажанням Страхувальника строк страхування може продовжуватись шляхом укладання нового договору страхування.

7.2. Місце дії договору страхування визначається за згодою сторін під час укладання договору і вказуються в ньому.

7.3. Дія договорів страхування, укладених згідно з цими Правилами, розповсюджується на територію України, якщо інше прямо не обумовлено в договорі страхування.

7.4. Договором страхування можуть бути обумовлені й інші обмеження щодо території дії договору страхування.

8. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Зміни умов договору страхування в період його дії за згодою сторін вносяться шляхом укладання додаткової угоди до договору страхування або переукладання договору страхування.

8.2. Додаткова утода є невід'ємною частиною договору страхування і складається у кількості примірників договору страхування.

9. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Страхувальник має право:

9.1.1. На зміну умов договору страхування та на дострокове припинення дії договору страхування на умовах, передбачених цими Правилами та договором страхування.

9.1.2. У випадку втрати договору страхування у період його дії звернутися до Страховика з письмовою заявою на видачу його дубліката.

9.1.3. Оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування або розмір виплаченого страхового відшкодування.

9.1.4. На проведення незалежної експертизи (розслідування) за власний рахунок в разі незгоди з висновком експертизи, комісії з розслідування страхового випадку.

9.2. Страхувальник зобов'язаний:

9.2.1. При укладанні договору страхування надати Страховику всю необхідну достовірну інформацію, яка має суттєве значення для оцінки страхового ризику та укладання договору.

9.2.2. Повідомляти Страховика про всі договори страхування, що укладені раніше або укладаються щодо цього об'єкта страхування.

9.2.3. Вчасно сплачувати страхові платежі в розмірі і порядку, що обумовлені договором страхування.

9.2.4. При зміні ступеня ризику або інших істотних обставин щодо об'єкту страхування, при виявленні будь-яких обставин, що призвели чи можуть призвести до настання страхового випадку, протягом 3 (трьох) робочих днів, якщо інше не обумовлено договором страхування, письмово сповістити про них Страховика.

Зміною ступеня ризику вважається:

- будь-яка зміна даних та/або обставин, які надані Страхувальником в заявлі на страхування;
- факти/події стосовно Страхувальника та транспортного засобу, що мають вплив на характер володіння, користування або розпорядження забезпеченім транспортним засобом.

9.2.5. Вживати усіх можливих заходів та дій з метою запобігання та зменшення розміру шкоди, завданої внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком.

9.2.6. Негайно, впродовж 48 годин, якщо інше не передбачено договором страхування та, якщо цьому не перешкоджали об'єктивні причини, в письмовій формі інформувати Страховика про настання події, що може бути визнана страховим випадком і діяти відповідно до Розділу 10 цих Правил, якщо інше не передбачено договором страхування.

9.2.7. Дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею, стороннім особам.

9.3. Страховик має право:

9.3.1. Перевіряти достовірність наданих Страхувальником відомостей, вимагати додаткові документи, що мають значення для визначення ступеня ризику, а також перевіряти документацію Страхувальника в частині, що стосується договору страхування у будь-який момент строку його дії.

9.3.2. У випадку підвищення ступеня ризику щодо об'єкту страхування запропонувати Страхувальнику внести зміни в договір страхування, включаючи сплату додаткового страховогого платежу або припинити дію договору страхування після відмови Страхувальника внести зміни на умовах, передбачених цими Правилами.

9.3.3. Самостійно з'ясовувати причини та обставини настання страхового випадку, вимагати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту та обставин страхового випадку або розміру страхового відшкодування включаючи, інформацію, що є комерційною таємницею.

9.3.4. Робити запити у компетентні органи для надання ними відповідних

документів та інформації, що підтверджують факт і причину настання страхового випадку.

9.3.5. Запитувати у Страхувальника будь-яку інформацію, документи, які відносяться до страхового випадку; за власним розсудом призначати або наймати від імені Страхувальника експертів, адвокатів та інших осіб для ведення справи; представляти інтереси Страхувальника з метою врегулювання вимог, висунутих третіми особами; брати участь у розгляді справ від імені Страхувальника та за його дорученням у судових органах, органах внутрішніх справ тощо; виступати від імені Страхувальника у судових або господарських спорах; давати рекомендації, направлені на зменшення збитку, проводити спільні розслідування, експертні перевірки. При цьому, Страхувальник повинен видати довіреність Страховику на його запит на право здійснення таких дій. При цьому будь-які дії Страховика, передіченні в цьому пункті, не означають визнання Страховиком обов'язку виплатити страхове відшкодування по конкретному страховому випадку.

9.3.6. При виплаті страхового відшкодування утримати зі Страхувальника несплачену частину страхового платежу, якщо мала місце сплата страхового платежу частинами, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

9.3.7. Відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених чинним законодавством України, цими Правилами та договором страхування.

9.3.8. На зміну умов договору страхування та на досркове припинення дії договору страхування на умовах, передбачених цими Правилами.

9.3.9. Відсторочити виплату страхового відшкодування у випадках, передбачених цими Правилами та договором страхування.

9.3.10. Вимагати повернення страхового відшкодування, що вже виплачено за відповідних обставин, передбачених чинним законодавством України або умовами цих Правил.

9.4. Страховик зобов'язаний:

9.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.

9.4.2. Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику.

9.4.3. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, переукласти зі Страхувальником договір страхування. При одержанні повідомлення від Страхувальника про збільшення ступеня ризику або інших суттєвих обставин щодо об'єкту страхування протягом 5 (п'яти) календарних днів (якщо інше не передбачено договором страхування) внести зміни до договору страхування або припинити його дію, письмово сповістивши про це Страхувальника, у порядку, передбаченому цими Правилами, якщо інше не передбачено договором страхування.

9.4.4. Не пізніше 3 (трьох) робочих днів, якщо інше не передбачено договором страхування, направити експерта на місце настання страхового випадку або до місцезнаходження пошкодженого майна для його огляду.

9.4.5. При настанні страхового випадку здійснити огляд наданого для огляду пошкодженого майна потерпілих третіх осіб та скласти акт огляду.

9.4.6. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов, передбачених договором страхування. У разі порушення цього строку сплатити Страхувальнику пеню, розмір якої визначається умовами договору страхування, за кожен день такого прострочення.

9.4.7. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування.

9.4.8. У випадку відмови у виплаті страхового відшкодування письмово сповістити про це Страхувальника з мотивованим обґрутуванням причин відмови у строк, передбачений договором страхування.

9.4.9. Тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

9.6. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Страхувальника та Страховика.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

10.1. У разі настання передбаченої договором страхування події, яка призвела до заподіяння шкоди життю, здоров'ю та/або майну потерпілих третіх осіб і може бути визнана страховим випадком, Страхувальник зобов'язаний:

10.1.1. Терміново повідомити про дорожньо-транспортну пригоду відповідні органи Міністерства внутрішніх справ України.

10.1.2. Надати невідкладну допомогу потерпілим третім особам та вжити всіх заходів щодо зменшення розміру збитку, заподіяного страховим випадком.

10.1.3. Вжити заходів для невідкладного, але не пізніше 3 (трьох) робочих днів, якщо інше не передбачено договором страхування, повідомлення Страховика про настання дорожньо-транспортної пригоди в письмовому вигляді.

Якщо Страхувальник з поважних причин не мав змоги виконати зазначені дії, він має підтвердити це документально.

10.1.4. Проінформувати всіх учасників ДТП про себе, своє місцезнаходження, ім'я та місцезнаходження Страховика, відомості про відповідні договори страхування, а також отримати аналогічну інформацію від усіх учасників ДТП.

10.1.6. Надати Страховику або його представникам можливість проводити розслідування обставин і причин події, яка може бути визнана страховим випадком, та встановити розмір збитку, брати участь у заходах щодо зменшення збитку, а також надати всю інформацію, яка має відношення до цієї події.

10.1.7 Зберігати транспортний засіб або пошкоджене майно в такому стані, в якому воно знаходилося після дорожньо-транспортної пригоди, до моменту їх огляду експертом, що призначений Страховиком, а також повідомити про таку необхідність інших учасників дорожньо-транспортної пригоди щодо їх транспортних засобів.

10.1.8. Не виплачувати відшкодування, не визнавати частково або цілком вимоги, які пред'являються йому в зв'язку зі страховим випадком, а також не приймати на себе будь-яких прямих або непрямих обов'язків з урегулювання таких вимог без письмової згоди Страховика.

10.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника при настанні страхового випадку.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

11.1. Для отримання страхового відшкодування особа, яка має право на відшкодування, подає Страховику:

11.1.1. Заяву про виплату страхового відшкодування, що має містити:

- ім'я (для фізичної особи), прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи) заявитика, його місцезнаходження або місце проживання;
- письмову вимогу заявитика щодо відшкодування завданої шкоди;
- інформацію про вже здійснені взаєморозрахунки осіб, відповіальність яких застрахована, та потерпілих третіх осіб;
- обставини, якими заявитик обґрунтovує свою вимогу, та докази, що підтверджують її відповідно до законодавства;
- відомості щодо попереднього розміру заподіяної шкоди;

- інші відомості на запит Страховика.

11.1.2. Довідку про дорожньо-транспортну пригоду.

11.1.3. Довідку медичного закладу з приводу амбулаторного чи стаціонарного лікування потерпілої третьої особи із зазначенням періоду лікування, визначенням характеру отриманих третьою особою травм і каліктв, діагнозу та причин, що викликали необхідність лікування, загальні висновки лікаря або довідки спеціалізованих установ про встановлення стійкої втрати працевздатності (інвалідності) у разі її виникнення.

11.1.4. Оригінал або нотаріально завірену копію свідоцтва про смерть потерпілої третьої особи та документи, що підтверджують витрати на поховання у випадку смерті потерпілої третьої особи.

11.1.5. Документи, що підтверджують ринкову вартість знищеної та/або пошкодженого майна (договір купівлі - продажу, документи з оцінки, чеки, тощо).

11.1.6. Документи відповідних організацій, що підтверджують витрати на ремонт або відновлення пошкодженого майна, якщо вони були здійснені за згодою Страховика або розрахунок вартості робіт, що видаються організаціями, які проводять ремонт пошкодженого майна.

11.1.7. Рішення суду або висновок незалежного експерта, що містить розміри сум, які підлягають відшкодуванню в зв'язку з настанням страхового випадку та які включаються в обсяг відповідальності Страховика за договором страхування.

11.1.8. Документи, що підтверджують здійснені Страхувальником витрати щодо зменшення розміру шкоди, якщо відшкодування таких витрат передбачено договором страхування.

11.1.9. Інші документи або відомості на запит Страховика, враховуючи особливості конкретного страхового випадку, що необхідні для з'ясування обставин та причин страхового випадку, визначення розміру шкоди.

11.2. При вирішенні питання про виплату страхового відшкодування у зв'язку із заподіянням шкоди життю та здоров'ю потерпілої третьої особи Страховик має право письмово вимагати від відповідного закладу охорони здоров'я відомості про діагноз, лікування та прогноз хвороби потерпілої третьої особи, використовувати висновки судово-медичної експертизи, а також за необхідності отримати додаткову інформацію, направити потерпілу третю особу на медичне обстеження, відшкодовуючи всі пов'язані з цим витрати. Відомості, отримані Страховиком про діагноз, лікування та прогноз захворювання потерпілої третьої особи, є конфіденційними.

11.3. Документи, які подаються для отримання страхового відшкодування, повинні бути достовірні, подані в обсязі, якого вимагає Страховик та відповідно до цих Правил, оформлені та засвідчені належним чином.

11.4. Враховуючи особливості конкретного страхового випадку, Страховик має право зменшити перелік документів зазначений в пункті 11.1 цих Правил.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВІПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини та розмір шкоди. Виплата страхового відшкодування здійснюється згідно з договором страхування на підставі заяви та страхового акта.

12.2. Протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів (якщо інше не передбачено договором страхування) з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку відповідно до Розділу 12 цих Правил Страховик приймає рішення про виплату страхового відшкодування та складає відповідний страховий акт або приймає рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування.

12.3. У разі прийняття рішення про виплату страхового відшкодування виплата здійснюється Страхувальнику впродовж 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня складання страховогого акту, якщо інше не передбачено договором страхування.

12.4. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування

Страховик впродовж 5 (п'яти) робочих днів (якщо інше не передбачено договором страхування) з дня прийняття такого рішення повідомляє про це Страхувальника (потерпілу третю особу) в письмовій формі з обґрунтуванням причини відмови.

12.5. У випадку виникнення спорів між сторонами щодо причин і розміру шкоди кожна із сторін має право вимагати застосування незалежного експерта для проведення експертизи, яка проводиться за рахунок сторони, що вимагає проведення такої експертизи.

12.6. Страховик має право здійснювати виплату страхового відшкодування безпосередньо потерпілій третьій особі або погодженим з ними підприємствам, установам та організаціям, що надають послуги з ремонту пошкодженого майна, лікування потерпілих третіх осіб та інші послуги, пов'язані з відшкодуванням шкоди. Страховик здійснює компенсацію витрат Страхувальника або особи, відповіальність якої застрахована, у разі, коли такі витрати здійснюються за згодою Страховика. Якщо Страхувальник або особа, відповіальність якої застрахована, здійснили такі витрати без попереднього погодження із Страховиком, Страховик має право відмовити у компенсації таких витрат або зменшити їх розмір з урахуванням вимог законодавства України про порядок відшкодування такої шкоди.

12.7. При настанні страхового випадку Страховик відповідно до лімітів відповіальності Страховика відшкодовує оцінену, згідно чинного законодавства шкоду, яка була заподіяна у результаті дорожньо-транспортної пригоди життю, здоров'ю, майну третьої особи.

12.8. При настанні страхового випадку Страховик відшкодовує:

12.8.1. У разі лікування потерпілої третьої особи - обґрунтовані витрати, які пов'язані з доставкою, розміщенням, утриманням, діагностикою, лікуванням та реабілітацією потерпілої третьої особи у відповільному закладі охорони здоров'я, медичним піклуванням та купівлєю лікарських препаратів. Зазначені витрати мають бути підтвердженні документально.

12.8.2. У разі тимчасової втрати працевздатності потерпілою третьою особою - не отримані доходи за підтверджені відповідним закладом охорони здоров'я час втрати працевздатності.

Доходи потерпілої третьої особи оцінюються в таких розмірах:

- для працюючої особи (особи, яка працює за трудовим договором) - неотримана середня заробітна плата, обчислена відповідно до норм законодавства України про працю;
- для особи, яка забезпечує себе роботою самостійно - неотримані доходи, які обчислюються як різниця між доходом за попередній (до дорожньо-транспортної пригоди) календарний рік та доходом, отриманим у тому календарному році, коли особа була тимчасово непрацевздатною;
- для непрацюючої повнолітньої особи - допомога у розмірі, не меншому мінімальної заробітної плати, встановленої чинним законодавством.

Якщо особа була в зазначеному статусі менше вказаних розрахункових термінів, то до уваги береться середньомісячний доход з розрахунку суми сукупного доходу такої особи за попередній до настання страхового випадку календарний рік та доход протягом фактичного терміну (повні місяці) перебування особи в зазначеному статусі.

12.8.3. У разі стійкої втрати працевздатності потерпілою третьою особою - доходи, не отримані потерпілою третьою особою у результаті стійкої втрати ним працевздатності (інвалідності), які не відшкодовуються за рахунок іншого виду обов'язкового страхування.

За умовами договору або за поданням потерпілої третьої особи до Страховика та за погодженням із Страховиком страхове відшкодування може бути виплачено за шкоду, пов'язану із стійкою втратою працевздатності, у вигляді одноразової компенсації або частинами до відновлення працевздатності потерпілої третьої особи, якщо інше не передбачено договором страхування.

Якщо потерпіла третя особа, яка навчається на денному (очному) відділенні закладу освіти, в результаті стійкої втрати працевздатності не має можливості продовжувати

навчання на денному (очному) відділенні, Страховиком оплачується його навчання на заочному відділенні акредитованого закладу освіти України.

Якщо потерпіла третя особа, у якої настала стійка втрата працездатності, має можливість освоїти одночасно нову професію з метою отримання доходів від праці, яка сумісна з його теперішнім станом здоров'я, Страховиком оплачується його професійна освіта, що відповідає освіті того ступеня, яка була у потерпілої третьої особи на момент дорожньо-транспортної пригоди.

Потерпілим третім особам, які на момент настання страхового випадку не одержували доходів, у зв'язку із стійкою втратою працездатності відшкодовуються витрати, зазначені в п. 12.8.1 цих Правил.

12.8.4. У разі смерті потерпілої третьої особи:

12.8.4.1. Обґрунтовані витрати на поховання при наданні Страховику оригіналу свідоцства про смерть та документів, які підтверджують такі витрати.

Право на отримання відшкодування мають особи, які знаходилися на утриманні потерпілої третьої особи, та особи, які взяли на себе витрати з поховання.

12.8.4.2. Частина неотриманих доходів потерпілої третьої особи, яка кожному утриманцю належала б при його житті, за вирахуванням пенсій, наданих утриманцям внаслідок втрати годувальника.

У зв'язку із смертю годувальника право на страхове відшкодування мають:

- діти (в тому числі усиновлені) - до досягнення ними повноліття;
- непрацездатна вдова (вдовець), непрацездатні батьки - до відновлення ними працездатності, а також працездатна вдова (вдовець), якщо у сім'ї є діти віком до восьми років;
- інші члени сім'ї, які знаходилися на утриманні потерпілої третьої особи.

За умовами договору або за поданням одержувачів страхового відшкодування та за погодженням із Страховиком таке відшкодування може бути виплачено у вигляді одноразової компенсації.

Страхове відшкодування виплачується, якщо смерть потерпілої третьої особи настала протягом одного року після дорожньо-транспортної пригоди та є прямим наслідком такої дорожньо-транспортної пригоди.

12.9. У разі пошкодження транспортного засобу - витрати, пов'язані з відновлювальним ремонтом транспортного засобу з урахуванням зносу, включаючи витрати на усунення пошкоджень, зроблених навмисно з метою порятунку потерпілих третіх осіб внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, з евакуацією транспортного засобу з місця дорожньо-транспортної пригоди до місця проживання того власника чи законного користувача транспортного засобу, який керував транспортним засобом у момент дорожньо-транспортної пригоди, чи до місця здійснення ремонту на території України. Якщо транспортний засіб необхідно, з поважних причин, помістити на стоянку, до розміру шкоди додаються також витрати на евакуацію транспортного засобу до стоянки та плата за послуги стоянки.

12.10. У разі фізичного знищення транспортного засобу – розмір, який відповідає вартості транспортного засобу до дорожньо-транспортної пригоди та витрати по евакуації транспортного засобу з місця дорожньо-транспортної пригоди. Право на залишки транспортного засобу отримує Страховик.

Транспортний засіб вважається фізично знищеним, якщо його ремонт є технічно неможливим чи економічно необґрутованим та власник транспортного засобу згоден з визнанням його фізично знищеним. Ремонт вважається економічно необґрутованим, якщо передбачені згідно з експертizoю, проведеною відповідно до законодавства, витрати на ремонт транспортного засобу перевищують вартість транспортного засобу до дорожньо-транспортної пригоди.

Якщо власник транспортного засобу не згоден з визнанням транспортного засобу фізично знищеним, йому відшкодовується різниця між вартістю транспортного засобу до та

після дорожньо-транспортної пригоди, а також витрати по евакуації транспортного засобу з місця дорожньо-транспортної пригоди.

12.11. У разі заподіянні шкоди дорозі, дорожнім спорудам та іншим матеріальним цінностям – шкоду, яка визначається як різниця між вартістю відповідного об'єкта до та після дорожньо-транспортної пригоди.

12.12. У разі заподіянні моральної шкоди - витрати з відшкодування фізичного болю та страждань, яких фізична особа зазнала у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також витрати, пов'язані з душевними стражданнями, яких фізична особа зазнала у зв'язку з протиправною поведінкою щодо неї самої, членів її сім'ї чи близьких родичів.

12.13. Страховик має право відсточити виплату страхового відшкодування у випадку:

12.13.1. Якщо у Страховика виникли сумніви відносно достовірності наданих відомостей та документів. Срок прийняття рішення про визнання випадку страховим продовжується на період збирання Страховиком необхідних підтверджуючих документів від організацій, підприємств та установ, які володіють необхідною інформацією, але цей строк не може перевищувати 90 календарних днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку (відповідно до Розділу 11 цих Правил).

12.13.2. Якщо на підставі наданих документів неможливо встановити обставини, причини та розмір спричиненої шкоди. В цьому випадку Страховик має право призначити розслідування або експертизу, яку виконує незалежний фахівець (експерт), який має відповідно до чинного законодавства України належні повноваження, з метою встановлення обставин, причин та розміру шкоди. У цьому випадку страховий акт складається Страховиком не пізніше 3 (трьох) робочих днів (якщо інше не передбачено договором страхування) після отримання Страховиком остаточних результатів такого розслідування або експертизи, але не пізніше, ніж через 90 календарних днів з дати звернення Страхувальника (третьої особи) з заявою про виплату страхового відшкодування, якщо інше не передбачено договором страхування.

12.14. У випадку несвоєчасної виплати страхового відшкодування, Страховик сплачує Страхувальнику пено за кожний день прострочення платежу, розмір якої визначається умовами договору страхування.

12.15. Крім випадків, передбачених п. 3.5. цих Правил, відшкодуванню підлягають тільки прямі збитки, нанесені майновим інтересам Страхувальника внаслідок настання страхового випадку і не включаються будь-які побічні збитки або витрати, наприклад втрачена вигода, витрати на оренду і т. ін., якщо інше не передбачено договором страхування.

12.16. Страховик сплачує страхове відшкодування в межах страхової суми та з вирахуванням встановленої договором страхування франшизи.

12.17. У разі виплати страхового відшкодування ліміт відповідальності зменшується на розмір виплаченого відшкодування. Ліміт відповідальності вважається зменшеним з дати настання страхового випадку. За умови сплати додаткового платежу Страхувальник має право відновити (змінити) страхові суми (ліміти відповідальності).

12.18. Якщо договір страхування щодо цього об'єкту страхування укладений з кількома страховиками, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати розміру заподіяної шкоди. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

12.18. Якщо у договорі страхування передбачені страхові суми (ліміти відповідальності Страховика) за окремими страховими випадками та потерпілими третіми особами, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування в межах цих встановлених страхових сум (лімітів відповідальності).

Сума страхових відшкодувань за одним або декількома страховими випадками не

може бути більше відповідної страхової суми та/або ліміту відповідальності Страховика за договором страхування.

12.19. Потерпіла третя особа зобов'язана повернути протягом 30 (тридцяти) календарних днів Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо протягом 3 (трьох) років з дати настання страхового випадку виявиться така обставина, що за законом або за Договором повністю або частково позбавляє Страхувальника права на страхове відшкодування.

12.20. Після сплати страхового відшкодування Страховик має право подати регресний позов до підприємства, установи, організації, що відповідають за стан дороги, якщо заподіяна у результаті дорожньо-транспортної пригоди шкода виникла з їх вини.

13. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

13.1.1. Навмисні дії Страхувальника (його представників), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

13.1.2. Вчинення Страхувальником, його представниками умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку.

13.1.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку.

13.1.4. Несплата Страхувальником чергової частини страхового платежу в повному обсязі та у встановлені договором строки.

13.1.5. Шахрайство або інші дії Страхувальника (його представників, потерпілих третіх осіб), направлені на отримання незаконної вигоди від страхування.

13.1.6. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод з боку Страхувальника (його представників, потерпілих третіх осіб) в огляді майна потерпілої третьої особи після настання страхового випадку, у з'ясуванні обставин настання страхового випадку або у визначенні характеру та розміру шкоди.

13.1.8. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика про підвищення ступеню ризику.

13.1.9. Невиконання Страхувальником зобов'язань передбачених договорі страхування.

13.1.10. Інші випадки, передбачені чинним законодавством України та договором страхування.

13.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені й інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо вони не суперечать чинному законодавству України.

14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

15.1. Спори, пов'язані зі страхуванням за цими Правилами, вирішуються у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

15. ДОДАТКОВІ УМОВИ

15.1. Цими Правилами регламентовано основні умови страхування. Однак за згодою сторін до договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що відповідають положенням цих Правил та не суперечать чинному законодавству України.

Додаток 1

до Правил добровільного страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів (включаючи відповідальність перевізника) від "26" вересня 2006 р.

СТРАХОВІ ТАРИФИ

по добровільному страхуванню цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів

Страхові тарифи за цими Правилами визначаються наступним чином:

$$T_{p3} = T_{63} \times K_{T3} \times K_{TPB} \times K_{CB} \times K_{BC} \times K_d;$$

$$T_{pM} = T_{6M} \times K_{T3} \times K_{TPB} \times K_{CB} \times K_{BC} \times K_d,$$

де: T_{p3} , T_{pM} - розрахункові тарифи (у відсотках від страхової суми) по видам заподіяної шкоди;

T_3, T_m - базові тарифи в залежності встановлених лімітів відповідальності, на одну потерпілу третю особу, по видам заподіяної шкоди (Табл. 1);

K_{T3} - поправочний коефіцієнт, що враховує тип транспортного засобу (Табл. 2);

K_{TPB} - поправочний коефіцієнт, що враховує територію переважного використання транспортного засобу (Табл. 3);

K_{CB} - поправочний коефіцієнт, що враховує сферу використання транспортного засобу (Табл. 4);

K_{BC} - поправочний коефіцієнт, що враховує водійський стаж осіб допущених до керування (Табл. 5).

K_d - поправочний коефіцієнт, що враховує термін страхування (Табл. 6).

Таблиця 1

Базові річні тарифи

Вид заподіяної шкоди в результаті настання страхового випадку	Ліміт відповідальності по кожному страховому випадку, на одну потерпілу третю особу	Базовий тариф, %	
Нанесення шкоди життю та здоров'ю третіх осіб	До 51 000 грн.	T_{63}	0,25
	Від 51 001 грн. до 100 000 грн.		0,20
	Від 100 001 грн.		0,15
Нанесення шкоди майну третіх осіб	До 25 500 грн.	T_{6M}	0,65
	Від 25 501 грн. до 50 000 грн.		0,55
	Від 50 001 грн. до 100 000 грн.		0,50
	Від 100 001 грн.		0,45

Таблиця 2

Поправочний коефіцієнт, що враховує тип транспортного засобу

Тип ТЗ		Коефіцієнт К _{тз} , в залежності від типу договору страхування		
		I ТИП	II ТИП	III ТИП
Легкові автомобілі з об'ємом двигуна:	до 1600 см ³ (включно)	0,71	1,41	0,71
	від 1601 см ³ до 2000 см ³ (включно)	0,94	1,41	0,94
	від 2001 см ³ до 3000 см ³ (включно)	1,39	1,41	1,39
	3001 см ³ і більше	1,41	1,41	1,41
Причепи до легкових автомобілів		0,27	0,27	0,27
Автобуси з кількістю місць для сидіння:	до 20 чоловік (включно)	3,04	3,58	3,04
	більше 20 чоловік	3,58	3,58	3,58
Вантажні автомобілі вантажопідйомністю:	до 2 тонн (включно)	1,68	1,86	1,68
	більше 2 тонн	1,86	1,86	1,86
Причепи до вантажних автомобілів:		0,57	0,57	0,57
Мотоцикли та моторолери		0,54	0,54	0,54

Таблиця 3

Поправочний коефіцієнт, що враховує територію переважного використання транспортного засобу

Територія переважного використання	Ктпв
місто Київ	1,5
міста з населенням більше 1-го мільйона чоловік	1,2
міста з населенням від 100 тисяч до 1-го мільйона чоловік	1,0
населенні пункти з населенням менше 100 тисяч чоловік	0,8

Таблиця 4

Поправочний коефіцієнт, що враховує сферу використання транспортного засобу

Сфера використання	Ксв
Використання транспортного засобу в якості приватного або маршрутного таксі (юридичною або фізичною особою)	1,4
Використання для транспортних перевезень пасажирських та вантажних автомобілів (юридичною або фізичною особою)	1,2
Використання транспортного засобу в службових цілях (юридичною особою)	1,1
Використання транспортного засобу для особових цілей (фізичною особою)	1,0

Таблиця 5

Поправочний коефіцієнт, що враховує водійський стаж осіб допущених до керування

Стаж осіб допущених до керування транспортних засобом (враховується найменший стаж зі всіх осіб допущених до керування)	K_{вс}
До 1-го року	1,2
Від 1-го до 3-х років	1,1
Від 3-х до 10-ти років	1,0
Більше 10 років	0,9

Таблиця 6

Поправочний коефіцієнт на термін страхування, K_д

Термін страхування	K_д
до 15 днів	0,15
до 1 місяця	0,20
до 2 місяців	0,30
до 3 місяців	0,40
до 4 місяців	0,50
до 5 місяців	0,60
до 6 місяців	0,70
до 7 місяців	0,75
до 8 місяців	0,80
до 9 місяців	0,85
до 10 місяців	0,90
до 11 місяців	0,95
12 місяців	1,00

У кожному конкретному випадку при встановленні тарифів, залежно від ступеня ризику, розмірів франшиз та інших чинників які не перелічені вище, що мають вплив на ймовірність настання страхового випадку можуть застосовуватись поправочні коефіцієнти від 0,2 до 5,0.

Норматив витрат на ведення справи – 30% від страхового тарифу.

Для постійних Страхувальників застосовується система знижок і надбавок, залежно від результатів страхування за підсумками минулого страхового періоду. Знижки діють тільки за договорами страхування, які укладаються на термін не менше одного року і за страховими випадками, що вказувались у попередньому договорі.

При укладанні договору страхування на наступний період за умови, що за попереднім договором страхування страхові виплати не здійснювались, до встановленого тарифу застосовуються наступні коефіцієнти:

продовження дії договору на 2-й рік – 0,9
продовження дії договору на 3-й рік – 0,8
продовження дії договору на 4-й рік – 0,7.

При укладанні договору страхування, за яким були здійснені страхові виплати, на наступний період можуть застосовуватись підвищуючі коефіцієнти від 1,1 до 2,0 в залежності від кількості й розміру страхових виплат.

Актуарій

С.В. Шелест

(Диплом № 2 від 17.09.1999 р.)

Державна комісія з регулювання ринків
фінансових послуг України

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Дир. Департаменту по питанням
Найменування посади
Коренев О.О.

Підпис	Прізвище, ініціали та підпис
дата 09.11.06	Регістраційний номер 126236

Прошито і за пронумеровано
21 (загальне 294)

Голова
Федерації
підприємництва

Соня Т.В.

Голова
Федерації
підприємництва